EGUNEKUA

TXINDIJA ETA LANA

Txindija lanaren arerijua da; alkarraz batuta ibilteko, ba, lanari txiroegi deritxo. Eta lanik ixan ezpa'litz txindirk ezeguan, lanaren semetxu bat dalako txindija.

Au ta gusti be baña txindijak ezetsi egiten dau; buru-gogor-buru-gogorra da, ba, txindiia.

卐 卐 卐

Buru-gogorra ta arrua be bai-da txindija, eta arruari jaokan antzera, eskar txarekua be bai. Au ta gusti be baña txindijari txapela erantzi ta oñetan mosu egiten yako.

Eta zoritxarreko txindi-gurtza onek sendijetaratu dauzan zoritxarrak uneika zenbatu leikez.

Auteskunde-aldijetako zoritxar gustijak ekarten dauzana be txindija ixaten da, ba. ¡Txindija arerijuai autarkija saldurazuaz Euzkadi joputzera biurtu ebana be!

卐 卐 卐

Eta txindija da, ene, irakurle, guraso askok eta askok euren seme-alabak galbidiak--ziar egurastuten iminden dabezana be, eta gurasuon artian langille bat baño geyago ixango dira euren zoritxar geyagorako.

Langillon artian be bai-dira, ba, batzuk, lan-ordañak kutxa bateratubaz urte askoren buruba anei batzuk laurleko zenbatzera elduten diranak, eta txindijon zurira itxartuta euren seme-alabai begiratzeko igituten diranak.

"Laurleko batzun jaube garanezkero, gure alabea soin lerden eta arpegi galantekua da bai, ta *pianista-edo* egin biarko dogu"—esango dau ameak. "Seme gastena buru argikua da-ta, *abogadu* irakatsi biarko yako"—nartu dau ateak.

Eta baserritar langille gixagaxuen seme--alabak, loreskindari ta latari egincа dira.

Esta seme-alabai irakatsijok irakastiarren, guraso errukarrijak ondatu egin dira, lauziriko baten jaube eztirala geratu dira, ba.

卐 卐 卐

Txiro-geratze ori ezta baña txarrena, ori baño ekarri dauzan ondoren negargarrijak txatraguak dira, ba.

Gurasuen altzo beruan ikasi eben euzkera ederrari, *atrasauen* izkaratzat etsita aiztuten itxi dautse. Eurak jayo ta azi ziran etxiari txiro deritxoe. Aita-amak egiten daben berbetiari irri ta ixeka egiten dautse, eta etxetik at gurasuen ondotik ibilten lotsatu egiten dira. Gurasorik iñoz ikusi be egin barik bixiko litzatekez, guraso errukarrijak euren ixerdiz beratutako lur--azpitik lur-ganeratuten dabezan alorten txindija, gurasorik ikusi barik eurakandu al ba'lebe.

Pianista eta abogadu egin diran ezkero, baserritar guraso txiruakin euzkera *atrasauan* berba egiten-eta lotsatu egiten dira, ba.

Onixek dira, ba, irakurle, geyenetan, txindi ta aundiki-zalekerijak dakarzkuzan ondoren txarrak.

卐 卐 卐

Gu euzko-abertzaliok baña onelako gauza bakanen aurka jagiten gara. Txindijari jaokan neurriz irabazten daun sarija emoten, eta lanari be jaokan neurriz bere lan--sarijak ordainduten.

Txindija ta lana bijak sendi baten batuta ikusi gura doguz, ba, bijak alkarri lagun egiten, guraso baten semiak diralako bijak.

Eta Euzkadi'ko Txindija Eusko-Langilla'kin amaitasunian batzen dan orduban Euzkadi'ren zorijona jayoko da.

URIBITARTE'TAR IBON.

ERRIJETATIK

MENAKA

Igandian itzaldijak euki ebezan emeko erkaldarrak, Alianza Republicana edo eztakigu zelako batzakokija zabaldu daben. Izlari ixan ziran Otegi eta Palacio deritxon bat Larri aurkitu ziran itz-egin gura ta iñor be ez ebelako aukitu. Abertzale batzuk an ziran zer esango ete eben edo entzuten baña besterik ez. Urrenguan zubek be ez juan arein astokerijak entzuten.

Lendakarija ei da Dictadura aldian ziñegotsi edo kontsegal-eta somatenista ixan zan gixonto bat. Ederto yagok. Len errijaren lepotik ibilli zan Primo'ri egiten yakozan omenaje gustijetan, eta orain eupa mutillak, Eguzkija nora, zapijak ara. Eskerrak emeko eta, Larrauriko neskatillari, euzkerazko abestijak gogor eta bildur barik abestuten dabezelako. Euren abertzaletasuna erakusten dabe oneik ederto.

Igande goxian agertu yakun
edur zurija ugari.
Baña nabartu laster ein eben
geure erri maite ori.
Ezdakit nondik agertu ziran
eredera ixan zan ugari.
Etagorroto itzalgalrrija.
elexako bidiari.

Zelan arrayo gomutau yake
Meñaka'n ori egitia.
erdijak bere eztabe ulertu
egin daben itzaldija.
gixaxo areik igaro eben
otzak ilik arrastia,
ikusgarri zan ulertu barik
arei txaloak jotia.

Gora bai beti Jaun-Goiko ona
eta gora lagi-zarra,
Meñaka erri maite onetan
orixe da danon didarra.
Naiz Otegi bat naz Palacio
bestera esaten etorri,
Meñaka'k beti jarraiko dautso
Jeltarren bide onari.

PIPILEKU.

Uarra.—Apurtxu bat kendu dautzut adizkide, tokirik eztago ba izparringijan gustijak jartzeko. Parkatu ta ekin beti lanari.—Lauaxeta.

"LA GRANJA" ATXIKORIA

Txastau eta ikusiko dozube akeitik goxuena egiten dabela. Paketetxubetan gauza politak idoroko duzubez.

"LA GRANJA" Atxikoria-utsa akeitagaz bardin nastau ezkero akeitik gosoena egiten da, kirijorik eztau artegatuten ezta urdaillik be. "LA GRANJA" onena dalako, eskatu egixube beti.

MENDARO

ANTZERKI JAYA. — Gaur igandean Mendaro'ko antzerkilariak, Itziar'en atzezkatuko dituzte "Idartzako jauna" eta "Uztediñat" (Ya lo creo) Bi alditan izango da arratsaldeko 4'an, eta bigarrena gabeko 6'ta erdietan. Izparringi onen bitartez dei egiten diet albo erietako abertzalieri. Egun ortan eldu gaitezela, Itziar'ko anayaz batera egun on bat igaro daigun. Agur.

AGIÑ-ARTE.

DR. VIDARTE
Sistemas nerviosos y mentales.
De 10 a 12 y de 2 a 5.
ELCANO, 10. segundo. -- Donostia.

AZKOITI

IZPAR BELTZA.—Elortza'tar Miren, Miren-alaba bikaña eta euzko-abertzale zintzua zanak orain egun batzuk zirala Goikua'ren besuetaratu zan. Bere gogo-aldezko jaupa bat izan zuten emengo abertzaliak karmeldar lekaimen txadonian, eta bertara notintza aundiya bildu giñan.

Azpeitia'tik ere etorri ziraten batzuk. Atsekabe aldi orretan laguntzen diet bere sendiari, eta zuk irakurle, otoi bere gogo--aldez. G. B.

Ingurubetako abertzale gustiai dei egiten zaye, Madrid-aldeko biyotz-gogor ayek gure ikastoletatik-eta kendurazo dituzten gurutza deunen barri jakiñerazoteko.

Guk ez degu bixi nai, ba, gurutza deuna barik. Udaletxe ta ikastoletan lagatzen ezpadute, idunetatik bera zintzilika eramango ditugu.

Datorren igandian arratsaldeko 4'retan "Santa Cruz" deitzen diogun lekaime--etxian gurutz-jai bat izango degu, Lezon, Legazpia'n eta beste leku batzubetan egin izan duten jayen antzeko jai bat.

Jai orretara bitxabalak-ziar notintza galanta juan biar gera. Azkoitiarrok ez det uste agindu biarrik izango degunik. Egun orretan erri guziya emen ikusiko degula uste degu, ba. Eta zubek "Katolkos fueristas" ere ikusiko degu nola etortzen zeraten. Kisto Bakaldunaren zaliak zeratenezkero, an izango zeratela uste degu, ba, dan-danok egun orretan.

Beraz guzioi agur, ta igandearte.

URZELAI'TAR JULENE'RI. — Nere biyotzeko eskiñirik sutsubenak zuretzako dira ene aizpa maitia, egin izan zenduban itzaldi goguan garriyagaitik.

Zoronak eta jarrai bide orretatik.

ZORIONTSU.

Dr. L. Zurlarrain
Corazón y pulmones. Rayos X.
Consulta de 11 a 1 y de 3 a 5.
Oquendo, 28, 4.º. T. 12.662. Donostia

BERMEO

Eupada bat jaurti dabe izparringi maite onetan eta orregaitik eztot ixan gura gorra. Geure aberri onan aldez lan egiteko prest gagoz emakumiok be ta. Zegaitik lotsatuko gara ba euzkeraz idazten? Ez olakorik uste ixan Bermeo'ko emakumiakaitik.

AZKATASUNA.—Erri gaxo onetara eldu yaku, elduteko beazkatasun ederra. Orrein azkatasuna dozu geure abendaren aurka edo kontra beti egitia. Ori bada azkatasuna, ondo gagoz. Txaidian zira ibilteko aldarika, umiai gosia ekarteko, ta geure etxe eder edo Batzokija itxiteko.

Ia ba emakume gustijok lan egiten badago laster da erri au beste alderatu. Emen gagoz gu lan egiteko. Sabin'en bidetik beti jarraituteko bai orixe, ez beste iñoren bidetik. Azkatasun abuan baño eztarabille askok baña abertzalok bai darabilgu benetako azkatasuna.

Agur urrengo arte.

EMAKUME BAT.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.º DONOSTIA

ABADIÑO'TIK

¿Nor egon zer edo zertzu esan barik igaro dan igandeko itzaldija'ren ganian? Agirre'tar Toma eta "Ogoñope" dira mutillak.

Euron itzak bigunduko leukies euzkotar biotzak naita arriskuak ixan. Ondo pozik geratu ziran emakumiok euren erakutzi ederrakin.

Euren gogua da, ain bat lasterren onelako beste berbaldi bat.

LENENGO JAUNARTZIA. — Ainbat ume ikusten doguz egunaro doyazala euren lenengo Jaun artzerako gertetan. Egun au ixango dabe 17'an.

BIDEAK. — Irakurri genduan "Ekin" nean Mendiolatarrok ondo konponduta daukezela euren bideok; ori, egija da, baña aztu zan, Olondo'tik Abadiñorakuagaz, berau dago oso txarto. Guzurra dirudi Abadiño'lako eri baten Ayuntamientuak ez artzea ardura geyago. ¿Gastau dituz erijak laurleko gustijak? ¿Ez ete da geiuitu apurtxu bat onetarako?

MENDIOLAPE.

J. M. SANSINENEA
Garibay, 5, 2.º Teléfono, 1-24-63
Enfermedades de los niños
Consulta de tres y media a seis, excepto los miércoles y sábados.

LEZAMA'TIK

Aste gozoa garo dogu; Goiz ta arrasti Iñaki Deunaren gogaketak Uarte Jaunak 21'an asita 28'arte pil-pil ipiñi dauskuz biotzat Lezama'ko neskatill gastiai oinguan sendotuko gara zertzubait. Datorren Igandean 6'en (J. L.) Mariaren alabaen eta neskatill Katoliku-Eleiz Bazkuna irasi egiten dogula ta goiz ta arrasti yai andijak egiteko asmua daukagu. Meza nagosian itz-egingo dausku Garsia Zabaleta'tar Iñaki Jaunak ta arratsaldian 3'30'tan Eleizkixun ostian onexek ta Txalbau'tar Dominike neskatill argiak.

ATXISPE.

Hipólito Irigaray
Medicina general. Cáncer y Tumores
Radium y Rayos X.
Prim. 32. DONOSTIA. Tl., 13.783.

ELANTXOBE

Ona emen bertoko txanburú argi eta benetako kistarrak gertu dituen itzaldijak gure gogunk yagi ta alkarganako maitetasunez apaintzeko. Uste bete-betian gagoz erri ta albo errietako gizadi ugarijak batungo dirala gure kai aldian itzaldi sakon oneik entzuten, bada kistarrak bagara, bear 'uak gagoz oso-osuan kistartasuna zer dan dakixenagandik, maitetazunez ikasteko.

1932'GARREN URTIA

Aurtengo garixuman argazkidun (proyecciones) itzaldijak Elantxobe'ko kayan Olandesaneko Pabrikan. Epallaren zazpitik amabirano Itzaldi gayak:

Epallaren 7'n: Elexea Jesukiston asmuetan.

Epallaren 8'n: Jesukiston asmuak Elexa Katolikuak bete dituz.

Epallaren 9'n: Elexa Katolikuen ixatia ezaugarrijak eta garrantzija gizadijan.

Epallaren 10'n: Kistinautasuna zer dan, noiz agertuzan eta ekarri dituzan onurak.

J. GOIKOETXEA
Médico-DENTISTA
MAYOR, 2. -- DONOSTIA

Epallaren 11'n: Elexa Katolikuen lenengo bidiak yudetarren artian.

Epallaren 12'n: Elexa Katolikuen lenengo bidiak Gresia ta Erroma'ko ziñisgien artian.

Gixon eta amabost urtetik gorako mutil gustijentzat, bakarrik.

X.

卐 卐 卐

ASTERIK-ASTERA. — Marrant edo kostipadu eta estul guztijak jaurti biar doguz oraingo aldijan, eguzki ederrak benetan lagunduten dausku irauko egunotan, Ogoñoko landa, eta naxa edo molla aldia notiñez beteta ikusten dogu arratzalde aldian; ¡amaikatzu kirtenkeri ezan da igaroko dabe batzun-batzuk arratzaldia! Baña aintze ixango dira geure Aberri zertzeladakaz gomutau ixango diranak, be. Epallak arpegi on-ona agertzen dauzku, laster asiko dira arako "Margarita" deitzen jakesen lorak motetan urteten be, lora onek ez gaituz ikaratuten, baña... beste lora ixen bardinge orregaz kontuz... kontuz...

JUAN ETORRIJAK.—Bilbo'n egun pillo bat igarota etorri da geure artera Gametxogoikoetxea'tar Bitore andereño polita.

Bardin Bilbotik etorri dira Martija'tar Paule, Gandiaga'tar Pantzeske eta Ormaolea'tar Andoni senar-emastiak.

"KATALIN,,'ERI.—Poz pozik irakurri dodaz "Katalin" zeure idazki polit-politak. ¿Nun egun zara orain artian?, ekin aurrera, ba, nekatu barik eta "importancias donde no hay"-egaz ez ezkondu, baña... "Margarita" be, ez bijurtu.

EA'KO "SORNE,,'RI ERANTZUNA. Ni orra juatia atsegin be atsegin yat, batez be, Sorne lako emakume abertzale batek deituten daben lekura juatia. Baña orretarako lenengo noiz juan biar nazan esan biarko dauztazu, zeuk esaten ezpa--dauztazu, ba, nik eztakit noiz Ea'ratu. Igandian Elantxobe'n ixango naz. ¿Gura dozu juan naiten? aginduba.

OGOÑOPE.

¡¡¡Eup!!!
Edari-ugorkitsu (licores) ta edari gozatzuen (jarabes), egin-etxea. Ardao biñuen biltokia.
Bilbon, calle Nueva, 3.
Suárez Llaguno

LEGAZPI

EMAKUME ABERTZALEAK.—Gaur alde guzietatik emakumeari dei egiten zayon egunean, euzko emakume abertzaleak jaiki zaizkigu gartsu eta kementsu, alde guzietan egintz txalogarrien bidez aberri maitasuna banatzen.

Emakume abertzaleak, gure uzkurtzanganako maitasuna alde guzietan banatzen duten emakumeak izan dira Josu'ri irain guzien ordañez eskeintzat maitekorrak egin diotenak. Eurek, beartsuaren aurtxoari jantzi eta gozotasun ugariak eman diotenak, sendietan zoriona banatuaz. Eurek azkenik Kisto'k erakutsi uan bezela, gure ama eta aberria dan Euzkadi biotzez maite dutenak.

Gaur Euzkadi'n, euren biotz barruan orrelako maitasun gartsua daukaten emakume asko ditugu, baña, badira beste asko eta asko, emakumearen ama biotz berdin gabe ori aberri maitasunean sutzeko, txinparta txiki baten bearrean agertzen diranak.

MARTIKORENA
Bekiyeta'ko gaixoen zendagillea
Caribay, 13 bis. 2.º. DONOSTIA.

Legazpi'ko emakumearen biotzak sall onetan ez ote dira sartzen? Ikusten degunez, gure ustea ortan dago baña...

Biotz oyetatik talde ederra izan zan igandez Zumarraga'n Kareaga andereñoa'ren itzaldia entzute. eta nabaiu degunez etzuan izan bear alperra, bada, batzuek eta ez gutxi, pil pil ekiñik izan bear dute.

Une ederrean dator, Legazpi'tar emakumea, txinparta bero ori eta bera ez bakarrik ez itzali, baizik biotz guzietan sortu eta indartu bear degu, Kareaga andereñoak zuen biotzetan sortu zuan berotasun ori egintzetan azalduaz. Egintz oyen aunditasun itur-burua, alkartasuna, batasuna dezute, maitasun elkartea berriz E. A. B. Betor beraz E. A. B.

Aundi eta txiki, zar eta gaste, aberats eta txiro, euzko alaba guziak alkartu Emakume Abertzale Batza. Esnatu lo-zorotik entzun aberria'ren deya eta zuen biotz maitasunez entzun arazi euzko seme guziari.

Jaiki guziok eta juan mendirik mendi, baserririk baserri, kalerik kale eta aterik ate Sabiñ'ek erakutsi zigun maiatasuna banatzen, maitasun orren berotasunez deseindu eta birrindu ditezen Euzkadi'n agertzen diran ekaitz laño guziak, egun batean agerpledin euzko mendietan zear gure itxaropen eguzkia, azkatasun eguzkia.

OLARI.

卐 卐 卐

DEYA.—Abertzaleak, emakumeak eta gizasemeak, eta irakurle oroak, agur: Gaurko ontan jakinarazo biar dizutegu, gaur igande arratsaldeko 6,30 "Urtzelai'tar Julene" Azkoiti-Emakume-Abertzale-Batza'ko Lendakari andereñoa, eta izlari bikain eta sutsuba dakargula onera.

Danok ezagutzen degun-ezkero izlari bezela Julene au, eztizutet besterik esango, nun-edo-an irakurri degula orren aitak garai baten pelotiari autsa etaratzen zion bezelaxe, onek, bere alaba onek, itzari txinpartea etaratzen diola baño.

Gaur, Legazpi, Legazpi, Legazpi. Emakumea, itza, txinpartea.

ZAR-ZALE.

Taller ortopédico
A. GOETZE
Clínica San Ignacio. - DONOSTIA

ERENO'TIK

Basatijak nun nai ta noiz nai dabiz. Bai irakurle, basatijak usterik gitxien dan lekuban urtetan dabe. Igazi dan astelen arratsaldeko lau ta erdijak inguruban Kortezubi'ko zubi-onduban Beritxinaga'tar Joseba Andoni'ri be urten eutsen, ba, ta euzkotar antzik iñundik be ezeben hasati bik urten be.

Aintziñako aldijetan basatijak basuan ibilten ziran; gaur-egunetan ostera, belbillетan dabiz, Beritxiñaga adizkidiari urten eutsenak be belbillian juan ziranak ixan ziran-eta. Aintziñako basatijak izkillurik be ezeben ibilten; Beritxiñaga'ri urten eutsenak barriz, euren izkillutzarrak eskubetan ebezela urten ziran, eta Beritxiñaga gixagaxuak oin-ariñak ixan ezpa-ebazan, bertan ilgo eben, edo aldian eroyazan laukuak kendute etxera bidaldu. ¡Eta olako gauzak jazotia lotsagarrija ezpa-da!...

Zer galdu apur bat daukogunok izkillurik erabilteko eskubiderik eztogunarren, zer galdurik eztauken gustijak agiñetaraño izkilluz beterik ibilliko dira, ba. Izkllu bardiñakaz alkar neurtuteko garaya ¿noz elduko yakula baña?

GEXORIK. — Ikazuriaga'tar Modeste emakume abertzalia gexorik aurkitzen da, ta ez ondo be, Elexakuak be artuta dago, ba. Goikua'k ainbat ariñen osatuko al dau, ba.

JAUPARI BARRIJAK.—Etxebarria'tar Eukeni jauna txaunburu lagun yatorku, eta Zamalloa'tar Peli, txaunburu. Lenengua Estankona'tar Iñaki'ren ordez, eta bigarrena, Basteieta'tar Iñaki'txaun burubaren ordez. Basteieta'tar Iñaki jauna, Bermeo'ra juaku.

Andik ondo bixi daitela opa dautsagu.

JELORDE.

Doctor. V. Loidi
OCULISTA
Avenida, 23, 2.º. -- DONOSTIA.

LASARTE

EUZKO-BATZOKIA.—Zenbat eta zallago gauzak egiten bukatutakoan atsegiña ere aundiagoa izaten dala esan oi da. Eta esate orren egiya oraindik ere marduldu bearrian arkituko balitz ona ni emen idazkiñaurrean beatzak dantz-irudian, arin eta bizi, lerro abek osatzeko izki billa; pozak ematen duan arintasuna alegia. Eta poz ori, Lasarte-Oria'ko Euzko-Batzokia bi erri abetako abertzaleak biltzeko gertu dagoela esan al-izateagatik.

Orain egi biurtu dan asmoa aspaldikoa zan bañan asieratik bidean arkitu genitun eragozpenak aundiak izan eta gure naia orainarte ezin bete izan da. Eta eragozpenak aundiak izan baziran, orain gure Batzokia geok uste baño ederrago azatzen dala ikusita, nola poztu ez?

J. L. Batzoki-irikitzea gaur igandean egingo da. Geok esatia arruputzkeria baldin bada ere Batzoki-aretoa gure erritarren gogo-gokoa izango dala ziur gaude. ¡Ain txukun, alai ta atsegiña lekua, "radio" tramankulu ederra txoko batean, "ping--pong" jolasmaia atzean, mota guziko liburu bikaiñak apalean, ormatik zintzilik andereño begiko batek erti-lanean egindako lauki barruan argazki bat... ¡Arana-Goiri! Gauz abek ederzale zorrotzena asetzeko aña ez ote dira ba? Gañera, geroxeago, antzeztoki polit bat jarriko da.

Eta... ¿batzokia zer da? Batzokia euzko abertzalien bildu-toki edo "soziedadea" da. Batzokian beren aberritzaz Euzkadi ezagutzen duten euzkotarrak bilten dira. Lasarte ta Oria'ko abertzaleak, Euzkadi'ko beste erri geyenetakoak bezela, batzoki bat antolatu degu emen eta berorretan bilduko gera gure aberria 1839'g. urtearte izan zuan azkatasunaren jabe berriro egitearren.

¡Euzkotarra!, atoz Batzokira; emen dauden liburu bidez argi ta garbi ikusiko dezu Euskal-erriyak bear ditun legiak egiteko eskubidea euzkotarrak bakar-bakarrik dituala. Liburu eder oyetan ikusiko dezu zure aberria Euzkadi dala ta beronen aldez lan egitera beartua zaudela.

Lasartearrak eta Oriyatarrak!, atozte Batzokira zeran aberria ezagutu ta bere abertzaletasunean indartzera.

A-BI.

ETXE TA LURR SALDU-EROSTIA
Etxien-gain diru arrtu-emotia
INTXAURRAGA'tarr P.
Bilbao-Bailen, 3-2'g. 11.685 Urrutizk

BURGOS'TIK

ARRASATE'KO "GASTE-ZALE,, RI.

Ilbeltzaren ogeita amarrean egunau urte bete. Donostiko geltokian, azkenengo aldiz agurtu giñala biok eta orduban, gure aberri maitia utziteko garai artan, zure bostekua anai batena bezela estutuaz gorpuzt gutia naigabe tamal garibaten dardaraz otzitu zitzai dan, gure ama Euzkadi gandik alde egitiak ematen zidan samintasunakin eta negar malkuaz betekozan neure musuba, itxaropen argi bat ez palizt etorri alaitasunez betetzen oldozpen (pensamiento) goxo onekin:

Abertzaliok bakartzen gaitu
atzerri aldian oraintxe,
atzerrian be lana eingo degu
Aberri maite aren alde;
Gero urte bete igaro ezkero
Onuntza etor'ko gerade
eta orduantxe gure izatea
Euzkadi'rekin, ill arte.

Bai, asmo orekin etorri nintzan Burgos utz ontara, baña nere gogua ez da bete biar dan bezela zergaitik gudaritza denboran sortu yaten gexo luze onek, erreuma naskagarrionek, ez dit utzi, nik nai nuan bezela, nere etorrialdeko lagunakin batera Euzkadi'ra juten, eta orra or nola eta zergaitik gelditu naizen, ez gogoz baña bai bearrez, uri ontan.

Zer egingo diagu ba, lagun? Gauzak gertatzen zaizkigun bezela artu biar diagu, eta onekin ere, naiz ez izan guztiz gozua, "compromatu" bearko gera.

Oraiñ zirikatu gogor Arrasate'ko eta Aretxabaleta'ko euzkal idazleai, ba zuk ondo dakitzu nolako pozaz irakurtzendan erdo bestian geure. Lenizko izparrak, batez ere euzkeraz idatzita datozenian. Eta zuk jarraitu zintzo zintzo idazten.

Danon bearrean arkitzen daba
Gure Euzkera laztana
Orregaitikan egin bear degu
Bakotxa berak aldouna

ALBERDI.

SEGURA

Emengo Emakume Abertzale Batza'k lenengo egitekoa bezela "Gurutze deunari omena" eratu du illaren 6'an arratsaldeko 4'retan onetara.

Lenengo, Agurtza deuna.
Bigarren, Eskeintza.
Irugarren, Kisto gure Errege.
Laugarren, Iñaki deuna.
Bostgarren, Gurutzeari muiñ egin.
Seigarren-gurtxoai gurutzek ipini.
Igandean aurtxo guziak artuta danak beko gurutzera.

Segura'ko Emakume Abertzale Batza.

Recomendamos a todos los vascos el
-: BAR :- "PERICO"
Restaurant
Esterlines, 12. — Donostia. — T., 15.417.

ISASONDO

JAIOTZA.—Sarasola'tar Pantzeska'ren emaztea dan Sarasola'tar Martine'k alabatxo bat izan da. Ama alabak oso ondo emendaude. Zorionak.

ERIOTZA.—Lenbora luzian gaizki egon ondoren, Ikurton ta Doi Batzarren Onespenak artu ondoren Jaunaren besoetan iltzan Sarasola'tar Jon Martin bere bizitzako 78 urte zitualarik.

Inguru abetan oso gizon ezaguna zan, Euzkaltzale benetakua, baserritar txiro batzuen semia izan-arren oso adimen argikua.

Oso gastetandik ekin ziyon arrubietatik arbeldo losa atera, ezkuz txukundu, ta batera ta bestera bialdutzen, garai aietan ezbaitzan ezeren tramakulurik. Bañan laister ekin ziyon andik edo emendik tramakulu zar batzuek ekartzen, ta aurrerapen batzuek jarritzen. Ezdago esan bearrik gaur danok dakigu beraren semiak ze aurrerapenetako tramakuluz betetako landolak dauzkaten, 150 lagun da geigori lana ematen diyote.

Mendietako aberastasunerako-ere gogo aundia zuen, eztago ikusi besterik, zenbat aneika piñu, makal, aritz, akazi ta zumar, ibiltzeko gauza zan arte jarri zituan, ta gaur zer aberastasun, landare abetan utzi duan.

Abertzale zintzua zan, ta benetako Jainko maitatzallia, bere bizitzan ala zalarik ilda gero-ere alaxen azalduda. Bada bere gogo ldez egin diraden elizkizunetara, oraindik uri onetan Ikusdan osteria geiena bilduzan, uri onetako Txadonan oraindik ezda orrenbeste gizonezko ikusi.

Euzko - Etxeko bazkide bezela juanda igande arratsian Agurtza Deuna esantzan, bazkide ta bazkide ezdiranak-ere antxen ziraden, egintzaiyon guztien artzekua bazuan ludi onetan irabazia, orain aben ordez, Jaunak atsedena betiraunderako deiyola, (Goyan bego).

ANTZERKI JAIA. — Euzko-Etxean Deun Joseba egunerako gerturatzen ari dirade antzerki-jaia, botako dituzte Aldiz Aldiz ta Iturrian.

GUDARITZATIK.—Lasa'tar Jon Gurutz etorri zaigu Aprikan denbora aldia eginda. Ongi etorria abertzale jator-orri, ta jarraitu len bezelaxe Aberri aldez lana egiten, bazeok zer egiña-ta.

MURUMENDI.

F. LOIDI ZULAICA
ESPECIALISTA EN ENFERMEDADES DE LA PIEL Y SECRETAS
ALAMEDA, 6, 1.º. Teléfono, 1-29-29

MAÑARI

ELEIZKIXUNA.—Barikuban, Josu'ren Bijotz gozuaren aintzaz, zazpiretako mezan, Jaunartzeak eta otoitzat egin ziran. Eta illuntzean be, Gurutze bidia, agurtza ta otoitzak egiñaz eleizkizun egokija egin zan.

Aintza ta goramena Bijotz deuna'ri!

JUAN-ETORRI. — Galdakano'ra juan zan Mañarikua'tar Irune neskatillatxua.

—Gernika'tik etorri zan Rui-Wamba'tar Pillomeu.

—Astelenian egon zan, Garamendi'tar Kandida abertzale zintzua.

—Bilbao'ra juan zan Arrizabalaga'tar Dini anderea.

UMIEN JAUNARTZEA. — Igandian zortziretako mezan, neskato-mutikuak illeroko Jaunartzea egin eben. Gure umetxuak, beti lez, era politian Mai-deuneratu ziran.

ZAURITU. — Egubaztenian, Lete-'tar Baleren "Arrija"-ko mutilla, Iturrijeta'ko arrobijan buruan zauritu zan.

Osatu arin.

GEXORIK.—Egunontan gexorik aurkitzen da Goiti'tar Miren. Osasuna opa dautsogu.

EZBIARRIK IXAN ETZANIAN....—Lengo astian "Angurreta,,'n, goitik bera jausi zan arri-mokil andi baten zartada errimiak, amabi gaztaña-zugatz erros gora jaurtin zituban. Bertan aurkitu ziran notiñak, eskarrak anka-jokua bizkor egin ebelako; bestela, ¡a zelako trizkantzia ixango zan!

Goikuak beti lagundu.

MENDIGOXALIAK.—Igazitako igandian, Durango'ko "Aitzgane,,'ko mendigoxale batzuk, emetik gora Oba'rantza igaro ziran. Edurra sendo jausten zan arren, mutillok, adoretsu joiazan. Eta, euren artian, "Gogorra,,'ren antzeko morroskote bat be, berbia ta zaratia ugeri ebala "animasiño" andijaz juan zan.

¡Kontuz gero! Erri-ontan, ondiño pizti asko dagota...

"BARRI BAT,,'ERI.—Dimatarrok, nire ipuintxua, atsegiñez irakurri zenduela jakitian, asko poztu nintzan. Gauzia, ain onez artuko zenduela jakin baneu, orain baña askozaz lenago idatziko neban. Baña... bildur apur bat neban; orko ta emeko le... tzuen aldi bateko kirri-marrak gomutau... Naizta, gauza aretan norbera errudun izan... ez. Zeure idazkitxua be, pozez irakur... gendun emen; ta geure gurarija da, or... izparrakaz idazkitxubak "Euzkel-Atal..." onetara sarri bialtzia. Bertako artesk... jauna, danori laguntzeko gertu dago ta...

DURANGO'RA. — Gaur arratsaldi... Durango'n egingo dan Jel aldezko mitin... ra, emetik be ainbat lagun (J. L.) juang... gara. Montzon jauna'ri ta L... neska... tilliari entzuten.

Baita, Berbizkunde egunian, Bilbo'n o... patuko dan Aberri-eguna'ren jaire be, ju... teko asmuagaz gagoz. Onako jai ederrak... Aberrija'rentzat onuratsubat ixaten dira ta...

MAÑARIKO.

Euskal - ikastolak

Emen euskaldun guztiak garrantzi ... dia eman bear diogun gai bat. Euskaldun... tzat dauzkagun erri guztietan, euskal ika... tolak irikitzea. Ikastola aben alde la... asitzeko, iru zegatiko douzkagu, irurak ... dartsuak. Ikaskuntzaren aldekoa bat, U... kurtzaren aldekoa bestea eta Aberriaren al... dekoa irugarrena. (Pedagógico, Religioso, Patriótico.)

Ikastolak bete bear duan eginkizun... umetxoen biotzari asiera ona ta adime... bear dituan ezagutzak eta irakaspen... ematea da. Euzkera bakarrik, edo euzk... erdera baño errexago dabilkiten umetxo... euzkera erabiltzen ezbada, ikastolak ... go du iñolatan ere bete bere eginkizun ... rrenekoa, adimenak ez ulertu ta biotzak ... txiago iritziko dualako.

Oalkari edo konsejeroren bat izang... esango diguna: Erderaz ikasi dezala, ¡E... deraz ikasi dezala! Euskaldun umetxo... tzat erdera, beste edozein ikaskizun be... koxea da, berezi ta bear dan garaian ... bear dana. Ori bai, oso onuratsua, gei... tzat bear-bearrekoa.

Oalkari onez ezandako bibea artu ... ro, bi errutan eroriko giñake.

Lenengoa. Euzkerak duan eta iñork ... tu ezin leikioken eskubide bat oinpera... genduke. Euskaldunak eta euzkera, be... goko mallakoak bezela utzitzea izango ... tzeke. Euzkera erabilli ta laundutzeko e... kubideari ez diogu utzi bear.

Bigarren. Erdera ikasteko, euzkera... lagutza bearrean arkituko giñake. Ze... eta geiago lagundu euzkeraz, ainbat ... geiago aurreratu erderaz.

Eta, beste ikasgaiak? Erdera ika... denboran, euzkeraz edo euzkera lagun... bezela dala erakutzi ezbadira, alper-alperr... galdutako denbora. Umetxoak ondo ... tzen ez duan bitartean, ezer ez edo ... gutxi aurreratuko da. Orregatik bide ... aurrerapen gutxikoa, galgarria da. Zei... bide egokia? Ikaskizun guztiak, lene... malletan beintzat, euzkeraz bakarrik e... euzkeraz lagunduaz ematen dituana, erd... berezizko gai bat bezela ikasiaz. Orrela ... txiko litzake beste gaietan aurreratuaz e... dera ere ikastea. Orduan bai, nai bad... eman geniokegu umeai ikaskizuna erder... bitartean ez. Ezdago irakaslerik umeai be... izkeran erakutsi bear zaiola ezaten ez d... nik.

Euzko Ikastola, Uzkurtza aldetik ego... dala, zer ezanik ez dago, garai abetan ... tez ere. España ko agintarien mendeko i... toletan, Jaungoikoaren eta animaren ald... gai guztiak eragotzi dituzte. Oraindik ... ago. Gaur, ikastola oietan irakasle sar... ko asterketak egiten ari diran irakasl... ondo begiratzen diote asterleak, Jaung... koaren aldera edo bestera jotzen di... euzkotarren aldekoak edo besterakoak ... ran. Au, arrigarria bañan egia da. Or... gatik, ezin genezakegu ikastola oietatik ... kurtzaren aldeko itxaropenik batere ... Bañan gurea bada, guk ipiñitakoa b... beste gauza bat izango da.

Euzkal Ikastolak, badute beste alde ... oso egokia euzkotarrentzat. Aberriaren ... dekoak dira. Euzkeraren, euzko jakintza... eta aberriaren oiñ arririk sendoena, eu... ikastola da.

Izenak dion bezela, Ikastola onek be... eginkizuna betetzeko, beartua legoke, ... edestia, gure ohiturak, gure aberaskizun... gure gizon ospetsubaren egintzak eta ... erakustera. Itz batean, euzko jakintza b... netakoa ematen. Orrela egingo genituz... egizko euskaldunak, ez izenezkoak ba... rrik oraindaño bezela.

Zer gertatu zaigu euskaldunai orain ... te? Or dauzkagu Euskaltzaleak, Eusk... Esnaleak, Eusko Ikaskuntza, Batzokiak ... gañerako batzarrak, euzko jakintza zab... tzen lan aundia egiten dutenak. Bañan, ... irrizten gera batzar oietara? Amabost, ... edo urte geiago ditugunean. Bitartean, eu... ko jakintzatik utz-utzik arkitzen gera, eu... kal izatetik urrutiratuak. Onela arkitz... diran euzkaldun abek, egizko euzkaldun... izatezko euskaldunak, egiteko, lan aund... egin bear. Euskaldunen erdiak bear, be... erdien artean jakintza ori zabaltzeko.

Orregatik ditugu bearrezkoak ikastol... abek. Lan aundia, aztuna, bañan onura au... diak emango dizkiguna.

Orain denbora asko ez dala, entzuten ge... duan, une batean edo goizetik gabera be... la egin zitekean lana etzala. Ordutik on... ra, gertuketa onetan zerbait aurreratu da...

Ikusi gure anai Bilbotarrak zertaraño ... sartu diran. Asiera emateko, euzko baz... guzien argia ta laguntza bear da. Lagun... onetarako lenengo mallan, abertzaleak ... dete.

Orain da garaia. Ekin.

OSATZ.

HOTEL DOMINICA
Urbieta, 12 y 14. -- Tlf., 10.36..
Restaurant en el primer piso.
Se habla euzkera. SAN SEBASTIAN

Academia de Corte
DE PARIS, para señoras y señoritas
Sistema Lizarriturri. También se enseñan sombreros, corsés-fajas.
Se dan títulos profesionales.
Directora: VIUDA DE BILBAO
Alameda Urquijo, 22, 3.º derecha.

UNICA CASA
Que hace importantísimos REGALOS y vende todos los artículos a precios baratísimos es la
Gran Cacharrería del
CONDE DE MIRASOL, N.º 5.